

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Članki in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 45.

V Ljubljani, v petek 24. februvarija 1893.

Letnik XXI.

K preosnovi našega šolstva.

(Dalje.)

Nikakor ni mala in lahka naloga, dobro počevati odrasčeno mladino. Treba je za to pravega znanja, velike vneme in obilo pedagoške modrosti. Ta modrost pa obstoji v tem, da se namen šole (versko-nravna vzgoja) prav spozna, in nadalje, da se v ta namen prava sredstva resno in pametno rabijo. A prav pedagoške modrosti čisto pogrešamo pri liberalnih profesorjih. Verska naj bode odgoja, pravi zakon, in za versko vzgojo imajo liberalni profesorji kot dober pomoček Kantov in Darwinov i. dr. ateizem.

Verska vzgoja naše slovenske katoliške mladine bi morala biti dosledno katoliška, a ravno nad katoliškim se liberalni gospodje najraje izpodtikajo v zgodovini, v propedavtiki, v slovstvu itd. K verski vzgoji bistveno pripadajo tudi verske vaje šolske mladine, tudi tukaj so poklicani profesorji, sodelovati, pa Bog se usmili, kako je sem ter tje to sodelovanje. „Verba movent, exempla trahunt“, pravi pregovor, in to spada v pedagoško modrost, z dobrim zgledom napeljevati dijaštvo k versko-nravni vzgoji.

Kaj spada brez dvoma k versko-nravni vzgoji? Prejemanje svetih zakramentov in obiskavanje službe božje. Kakošne izgleda vidijo dijaki na svojih liberalnih profesorjih? Baje molčimo. Ne med šolskim letom, ne o počitnicah ne opravljajo svojih verskih dolžnostij, in ti reveži si še domišljujejo, da so dobri pedagogi. Ali ne vcepijo dijaku z natorno silo dvomov nad potrebo teh rečij in ne gojé naravnost grdega farizejstva.

In tedaj, kadar morajo nadzorovati dijake pri službi božji, kako nedostojno se obnaša liberalen profesor. Nima niti pojma o svetosti svete cerkve, o sv. zakramentu, o priklonih in rabi blagoslovljene vode. Ne moli nič. Roko drži na hrbtu in klobuk v rokah. Tako obnašanje naj napeljuje dijake k versko-

npravni odgoji, ko vendar žali celó navadne preproste ljudi.

Šolski pouk, vsa predavanja in vaje imajo isti namen, pospeševati versko-nravno vzgojo dijakov. Knjige, naloge, berila in profesorjeva pojasnila morajo na to meriti, da harmonično dosegajo namene šole. Dobri profesorji res tako ravnaajo, liberalni pa, kakor hočejo. Pri vsakem predmetu najde tak profesor priložnost, vmešavati med pouk kvarljive reči, in sicer brez prave zveze in proti šolski osnovi. Kaj mora vse zgodovina pretrpeti, nam kaže obilo slučajev, ki so jih slovenski in tuji liberalci povzročili po naših srednjih šolah. Vse na to obračajo, da ljubezen in spoštovanje do katoliške cerkve omajajo in počasi uničijo. Kaj storijo ravnatelji proti temu početju na šolah za katoliško mladino, ne vemo, to pa vemo, da smo veliko preveč potrpežljivi proti takim gospodom.

Logika in dušeslovje sta enako pripravna predmeta za proticerkvene ekskurze liberalnih profesorjev. Vsake vrste brezverskih filozofov lahko spravi med predavanje, le nobenega krščanskega, in tako zabije pičlo odmerjeni čas proti šolskemu načrtu z alotriji, ali z vednostjo ali brez vednosti ravnateljeve?

Naravoslovje pripade med tako imenovane eksaktne vede, vse je dokazano, kar se uči, zato se pod tem naslovom najvpešneje zamore delati zoper cerkev in njen nauk. Dijaki morajo verjeti, saj je vse dokazano (?) in šolske knjige tudi nekako tako govore, torej da je prekoslovje med vero in vedo (?).

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. februvarija.

Sprememba državnozbornskega poslovnega reda. Odsek za spremembo državnozbornskega poslovnega reda posvetoval se je te dni o vprašanju, ali naj govorniki govore z govorniškega odra ali s svojega mesta. Odločil se je za poslednje. Predlog,

da bi se slovenski govori tudi vsprejemali v steno-grafičen zapisnik, se je pa izročil pododseku.

Zdravstveni odsek se je izrekel za predlog, da se v večjih mestih dovoli sežiganje mrličev. Temu predlogu so zastoj ugovarjali katoliški zastopniki. Pokazalo se je, kakor že pred več drugih prilikah, da mej državnimi poslanci prevladuje nekak liberalni duh, če tudi se ne upa tako pokazati, kakor v nekaterih drugih državah.

Protisemitski dunajski mestni odborniki mislijo baje zopet prihajati k sejam. Nadejajo se, da vlada potem ne bode predložila premembe občinskega reda sankciji. Dokler je sklepčnost mestnega zbora od njih odvisna, se liberalci kolikor toliko morajo ozirati nanje, ali ko ne bode več odvisna, se pa ne bodo prav nič. Bati se je, da vlada vzlic temu predloži premembo sankciji, da se liberalcem ne zameri.

Prvi ogerski katoliški shod, ki je bil ta teden v Šopronju, se je jako slovesno izvršil. Pekazalo se je, da je na Ogerskem ne le mnogo duhovnikov, temveč tudi lajkov, ki so pripravljene odločno držati se katoliških načel in braniti pravice katoliške cerkve. Shodu je predsedoval grof Nikolaj Esterhazy. Prvi dan je shod odposlal čestitko papežu in cesarju. Glavni predmet shodu so bila sedanja ogerska cerkveno-politična vprašanja, vsaj je povod temu shodu dala sedanja proticerkvena politika ogerske vlade. Vsacega pravega katoličana mora veseliti, da se je na Ogerskem začelo tako odločno katoliško gibanje in se tako očitno kaže katoliška zavest. Gibanje, ki se je začelo, se ne bode ustavilo poprej, da tudi na Ogerskem izpodmakne tla židovskemu liberalizmu. Nič ne bode liberalcem pomagalo, da je baš sedaj se budimpeštanski mestni zastop izrekel za civilni zakon. Odločevala bode naposled le deželna, ne pa le budimpeštanski židje.

Obrtne šole v Rumuniji in židje. Tudi v Rumuniji je velika nevolja na žide. To se je pokazalo te dni, ko je v zbornici bil na dnevnem

LISTEK

II. Šolska podoba.

„Šest pripovedij“, srbski napisal Lazar Lazarevič, poslovenil Ivan Novoselo.

(Dalje.)

II.

Nasha sola je bila v prosti koči iz desk. V nji je bila jedna prilična velika soba za deco, druga mala za učitelja in kuhinja, v kateri je tudi šolski sluga spal. Glavna soba, ravno sola, bila je nizka kakor tudi cela hiša. Vrata njena gledala so v šolsko dvorišče, a z leve strani so bile še jedne, skoz katere je učitelj prihajal. V nji vedno vonja po prahu in ljudskem pötu. Okna so bila s papirjem zalepljena. Na zidu je visela stara drvena podoba sv. Save. Bila je čisto črna in razpokana, da se je komaj spoznaval svetnik. Samo gori, kjer je glava, iskré se oči, in na kateri-koli kraj šele se postaviš, vedno gledajo v tebe. Resne, črne presinjajo ti dušo, in kakor da te nekaj vprašajo. Jaz vem, kadar se pripeti, da sem sam v šoli, spopade me nekakšen strah in ne smem se obrniti na ono stran. Vedno mi se zdi, spregovoril bo nekaj in gledam, da čim preje ven odidem.

Učitelj je bil krojač, kateri je veliko trpel, jako miren in vreden clovek. Cel dan je v šoli, a ponoči šiva popovske kape in pošilja jih v mesto. Komaj je kaj več znal od onega, kar je deci govoril. Pel je v cerkvi, ali glasu ni skoraj nikakoršnega imel. Pop ga je večkrat učil, ali se je našega dobrega učitelja slabo kaj prijemale. Ipak se je on trudil, kolikor je sam mogel. V nobeno stvar v vasi se ni vtikal, vsakemu je delal po volji, a popa se je bal. Ni se vedelo, da je bil živ. Mi smo bili z njim zadovoljni, kakov je, takov je — naš je! Ne bi ga jaz tukaj navajal, da ni vplival na odgoj Maričin. Videli bodete kako!

Lepo ravnaajo z Marico v Gluvičevi hiši. Razvijalo se je dete, da je bilo veselje pogledati. Žene so tekmovalé, katera bo prinesla več slaščic in darov. Ni imela še leto dnij, a že je imela nogovic, srajc, otiračev in drugih stvari polno skrinjico.

Ko je imela leto in devet mesecev, pop v dogovoru z vasjo dozida hiši še jedno sobo in vzame dete z Ikonijo k sebi. Njim dvema jedno sobo, a sebi drugo. Tako ga žene ne motijo, katere so vsaki čas obiskavale Marico, jemale jo saboj na svoj dom in vodile zopet nazaj.

Ona je rasla v hiši pri očetu do svojega osmega leta. Nekega večera sedé pop, boter Ninko in Stanoj Gluvič v popovem dvorišču.

Pop začne:

•Čuješ, boter, in ti, brat Stanoj! Dete, kakor vidite, raste, hvala Bogu, in napreduje. Še malo, pa bo sama sebi spletala lase. Jaz sem veliko mislil in si razbijal glavo, kaj bi začel zdaj z njo? Dete se mora po malo učiti hišnemu redu in poslu. Kaj se bo naučilo v moji hiši, kjer ni niti preslice, a še manje pa statve. Pa tudi Ikonija se je postarala, da se komaj drži na nogah. Kaj vi mislite? Dogovorimo se mi, pa potem poprašajmo tudi druge pametne može, bomo videli kaj bodo oni rekli?

•Jaz pravim, dajte jo zopet k meni v hišo, reče Gluvič.

•Ne! oglasi se boter Ninko. •Pri tebi je bila skoro dve leti, a pri meni enkrat na teden. Dajte vi dete k meni v hišo. Pri meni je tudi zadruga večja, a hvala Bogu, pametna so mi i deca, imela se bo pri meni čemu naučiti.

•Hvala ti, boter! reče pop. •Tako nekako sem jaz tudi sam mislil. Jutri se bomo zmenili tudi z ljudstvom, pa v imenu božjem naj gre dete v tvojo hišo in naj se uči. (Dalje sledi.)

zakon o obrtnih šolah. Več govornikov je zahtevalo, da se tuji ne jemlje v obrtne šole in ta zahteva je bila naperjena proti židom, ki so v Rumuniji največ tuji. Več govornikov je strašno zabavljalo proti židom. Minister Carp je žide zagovarjal in posebno se skliceval na neugodni vpliv, ki bi ga na mednarodne razmere napravil sklep, s katerim bi bil zaprt židom vstop v te šole. Pretil je celo s svojo demisijsko. Vse to pa ni nič pomagalo, zbornica je vsprejela član drugi v obliki, da je pouk v obrtnih šolah javen in prost „za Rumune“. Nerumuni bi bili po tem takem izključeni. Minister Carp pa ni precej dal ostavke, temveč hoče pri 59. členu vriniti določbo, da se v te šole vsprejemajo tudi tuji. Upanja pa baje ni dosti, da bi se to posrečilo, ako ne bode morda naposled zmagal židovski denar, ki ima tudi v Rumuniji velik vpliv. Rumuni pa imajo čisto prav, da se branijo židov, ker že sedaj so vsa boljša podjetja v židovskih rokah.

Bolgarija in Rusija. Bolgarski emigrant Dragan Cankov je v „Novostih“ priobčil nekaj oklice na bolgarski narod, da se upré reviziji ustave, katera bi škodovala pravoslavni veri. V tem oklicu se mej drugim tudi govori o približanju Bolgarom vse odpuštila. Posebno se izraža nada, da bodo častniki potegnili proti sedanji vladi. „Novosti“ se nadejajo, da bode ta oklic, ki se razširja tudi po Bolgariji, imel močen vpliv. Drugi listi pa stvari treznejše presojujejo in ničesa od tega ne pričakujejo. Mi tudi Cankova oklica nobenega drugega pomena ne pripisujemo, kakor da se ta emigrant skuša zopet prikupiti v ruskih vladnih krogih. Koliko vpliva imajo oklici bolgarskih emigrantov, nam dovolj kaže zgodovina poslednjih šestih let. V kolikih oklicih so že pozivljali narod, da naj se spunta, ali v Bolgariji se navadno še nikdo za te oklice še zmenil ni. Smešno je pa, da Cankov hoče biti nekaj zagovornik pravoslavne vere, ko je vendar dovolj znano, da je on svojo vero menjal po političnih razmerah. V Bolgariji ga tudi dobro poznajo in tudi še niso pozabili, da je bil več let turški uradnik. Njegov oče Kirjak Cankov je imel za bolgarski narod zares mnogo zaslug, in zaradi tega je tudi sin dolgo časa užival nekoliko simpatij. S svojim postopanjem poslednja leta je pa zgubil vse simpatije in za njegove besede se v Bolgariji prav nič ne zmenijo. Omeniti je še; da v tem, ko vidijo emigranti nevarnost za pravoslavje v tem, da knez vzame katoličanko, bolgarska duhovščina moli v cerkvah za kneza in njegovo nevesto.

Bolgarija. Ko se eksarhu Josipu ni posrečilo, da bi sklical sinodo, katera bi protestovala proti spremembi ustave, poslal je sedaj okrožnico na škofove, v kateri jih pozivlje, da porabijo proti vladi v tem oziru svoj vpliv. Eksarh je torej vse storil, kar je bilo v njegovi moči, in Rusi mu ne bodo mogli ničesa očitati. V Carigradu mu ni sinode dovolila turška, v Bolgariji pa ne bolgarska vlada. Obe sta se sklicevali na pravilnik eksarhata, da se v političnih vprašanjih ne sme sklicevati sinoda. Za njegovo okrožnico se pa duhovščina in škofove dosti ne menijo, kar kaže najbolje to, da že v cerkvah molijo za kneževino nevesto. To upiranje eksarhovo pa utegne imeti baš nasproten vpliv, nego ga je on pričakoval. Bolgarski krogi že premišljajo, kako bi se otresli ruskega vpliva še v cerkvenih stvaréh, kakor so se ga v političnih, kajti splošno se misli, da je eksarh le orodje Rusije. Mnogi so že za to, da se zedinijo s katoliško cerkvijo. Bolgarski narod se namreč tako trdno ne drži pravoslavja, kakor Grki in Srbi. Dolgoletne cerkvene borbe so v narodu precej zaupanje v pravoslavno cerkev izpodkopsale.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, 21. februarja.

Predsednik župan Grasselli naznani, da se nadvojvoda Karol Ludovik zahvalil na častitanju mestnega zbora ljubljanskega o priliki poroke Njega hčerke Marjete Sofije s princem Virtemberškim. Župan nadalje naznani, da se je v posebnem dopisu obrnil do upravnega odbora dolenjskih železnic s prošnjo, da bi i ljubljansko mesto, katero je mnogo žrtvovalo za zgradbo dolenjskih železnic, po nakupu prioritetenih delnic dobilo virilni glas v upravnem odboru.

Upravni svet dolenjskih železnic pa je odklonil zahtevo mestnega odbora, izjavlja pa, da bode opra-

vičnim željam mestne občine ljubljanske vsikdar ugodil, kar mestni zbor vzame z zadovoljstvom na znanje.

Za personalni in pravni odsek poroča mestni odbornik dr. Tavčar in nasvetuje, da se izmed mestnih odbornikov izvolijo v naborni komisijon mestni odborniki: Klein, Valentinčič, Velkavrh in Terček; in v komisijon za odmerjanje vojaške takse mestna odbornika: Klein in Terček, komur mestni zbor pritrudi. Po nasvetu istega poročevalca izvoli se okrajnim načelnikom mesto umrlega Valentina Hörman-a gospod Janez Götz.

Za finančni odsek poroča podžupan V. Petričič o mestne klavnice in mestnega loterijskega posojila proračunih za 1893. leto.

Proračun mestne klavnice s potrebnostmi je: 11.983 gl. 32 kr., in s pokritjem 21.230 gl. 80 kr., tedaj s prebitkom 9247 gl. 48 kr.; nadalje proračun mestne loterijske zaklade s potrebnostmi: 69.698 gl. 20 kr. in s pokritjem: 74.989 gl. 74 kr., tedaj s prebitkom: 5291 gl. 45 kr., kar se potrudi po stvarnem razgovoru.

Za finančni odsek poroča V. Petričič o škontrovanju mestne blagajnice in v njih nahajajočih se fondov 18. novembra 1892 in naglašja, da se je našlo vse v redu, kar zbor vzame na znanje, nadalje poroča o občinskega sveta brnskega pozivu na skupno postopanje mest z lastnim štatutom v dosego odškodnine za troške izročene področja. Poročevalec pravi, da stolno mesto opravlja te posle za državo že 36 let in ima za pobiranje cesarskih davkov in za vrejevanja vojaških zadev vsako leto troškov 6650 gl. Pobratil je mestni blagajnici vsako leto okroglo 330.000 gl. cesarskih davkov, poleg istih še deželno naklado, šolsko doklado in prispevek za kupčijsko in obrtniško zbornico, in za vse to nima nikake odškodnine. Poročevalec nasvetuje, naj se mestni občini brnski izjavi po mestnem magistratu, da se načelno strinja z njenim postopanjem in da se bode rada pridružila, kadar bodo podrobneje znani koraki, kako to doseči, mestni zbor temu brez razgovora pritrudi.

Podžupan V. Petričič poroča za finančni odsek o prispevku mestnem za nakup prostora za gradnjo novega poštnega in telegrafskega poslopja. Dovolil je mestni zbor že za to enkrat 10.000 gl., a to je premalo, kakor poroča kupčijsko ministerstvo po načelniku deželne vlade. Zahteva se še 5000 gl., tedaj skupaj 15.000 gl., da se nakupi Lukmanova hiša v Šelenburgovih in Slonovih ulicah, kateri zahteva za njo 90.000 gl. Kranjska hranilnica bode dodala za nakup prostora 35.000 gl., tako da bode poštni erar plačal še 40.000 gl. Nakup je za mestno občino jako ugoden, kajti poštni erar, ko bode zidal, umakniti se bode moral tako v Šelenburgovih kakor v Slonovih ulicah, da bodo te ceste vravnane in bode odstopil mestu za te dve ulice 365 kvadratnih metrov brezplačno, ki so za mesto vredni po nastavljeni ceni 14.692 gl. Donesek 15.000 gl. bode se izplačal v pet letnih obrokih po 3000 gl., ko bode poštno in telegrafsko poslopje popolnoma dozidano.

Mestni odbornik Terček pa je mnenja, naj bi stavbena družba kot posestnica hotela pri „Stadt Wien“ (pri Maliču) in gospa Gnezdá kot posestnica hotela „Pri Slonu“ tudi nekaj prispevala, ker ta dva imela bode ta največji dobiček od gradnje novega poštnega poslopja, kar podpira tudi mestni odbornik Kune.

Mestni odbornik vitez Zitterer pa zagovarja predlogo finančnega odseka, kajti zadnji čas je, da se poruši „soteska“ okoli Lukmanove hiše. Pri glasovanju vsprejmó se odsekovi predlogi. Na to se je vršila tajna seja.

Cerkveni letopis.

Škofovska petdesetletnica sv. očeta.

V Rimu, 19. februarja.

(Konec.)

V baziliki sv. Petra, ki obsega prostora za 80.000 oseb, so delali odre in pregraje že 14 dni pred slavnostjo. Po sredi ladije je bil zagrajen prostor od vrat do velikega oltarja (confessio s. Petri) pod kupolo, na katerem so sv. oče darovali sv. mašo. Okrog oltarja so bili postavljeni velikanski odri za odličnjake in povabljenе osebe.

Vsa bazilika je bila okusno okrašena s preprogami od damasta. Bronasti kip sv. Petra je bil odi-

čen s papeževo obleko. Ob tem kipu in dalje na strani oltarja so bili odločeni prostori za razne deputacije. Bili so mej drugimi: markiz di Pidal, španski poslanik pri sv. Stolu, s svojo družino; vojvoda Norfolški in njegovi dve sestri lady Marija in lady Marjeta; Fitz Alon Howard, lord Denbigh s sestro, lord Clifford in drugi Angleži; dalje družine italijanskih plemenitav, ki se še niso prodali mladi Italiji, in razni uradniki v Vatikanu. Na levi strani je bilo zbranih do 50 napolitanskih ribičev v narodni noši, ki so po svojem običaju prinesli sv. očetu v dar več zabojev raznovrstnih rib.

Veliko pozornost so mej drugimi vzbujali trije zastopniki vseučiliških katoliških društev v Berlinu, Karlsruhe in Heidelbergu, v belo-črni oblekah od žameta in pisanimi peresi na čepicah.

Navzoči so bili dalje sorodniki sv. očeta, malteški vitezi v krasnih uniformah, člani raznih deputacij evropskih držav, kot: knez Ligne, baron Lém de Béttune in vitez de Merode iz Belgije; general pl. Loč kot zastopnik nemškega cesarja, in ordonančna častnika Haussmann in Schönborn; Ribeiro Cunha, zastopnik kralja portugalskega; baron Miltitz in vitez Seebach kot zastopnika kralja saksonskega; general vitez Monceau kot zastopnik kraljice holandske, odičen z mnogimi redovi; polkovnik pl. Schilgen kot zastopnik kralja rumunskega; armenski patrijarh Azarian kot zastopnik turškega sultana; msgr. Zaffino kot zastopnik grškega kralja; veleposlaniki in poslaniki avstrijski, francoski, španski, portugalski in bavorski, zastopnik ruski pri sv. Stolu, Iawolski. — V sredi presbiterija je bilo do 100 nadškofov in škofov iz raznih krajev in mnogo prelatov.

Oltar (confessio), kjer počiva truplo sv. Petra, je okrašen z raznimi dragocenimi preprogami in svežimi cveticami, katere so poklonile tukajšnje knežje družine Barberini, Lancellotti, Patrizi in Torlonia, in jih vredili okrog oltarja papeževi vrtnarji; na oltarju je bil pogrnjen dragocen prt iz volne, bogato pretkan z zlatom; ta prt je še od papeža Klemena XIII.

Po sredi ladije in ob stranéh so bili razpostavljeni papeževi vojaki in častne straže.

Ob tri četrt na 10. uro prične šumeti vedno glasneje po širnih prostorih velikanske bazilike, od prve kapele na desni strani pri vratih (Cappella della Pietà) oglasé se prvi „Viva il papa!“ in v trenutku zaori po vseh prostorih iz tisočerihi grl: „Viva Leona XIII.!“

Bil je pretresljiv prizor, katerega ni moči opisati. Zmli so se glasovi v jeden val, bučé in doneč v megleno višino ogromne kupole; človek ni čul niti svojega glasú, kajti zgubil se je kakor v gromu, ki ogluševa ušesa.

V dolgem spremstvu prinesó sv. očeta na krasni nosilnici (sedia gestatoria) iz Vatikana. Množica je mahala z robcí in klobuki, da je človeku jemalo vid, in to celo četrt ure, predno so prinesli sv. očeta do oltarja pod kupolo. Sv. oče so ves čas na vse strani delili sv. blagoslov. V spremstvu so bili mej drugimi kardinali: Masella, Apolloni, Bausa, Bianchi, Bonaparte, Capeceatratro, De Ruggero, Di Bende, Dunajewski, Galeati, Guarino, Kopp, Krementz, Langenieux, Ledochowski, Logue, Macchi, Malagola, Mazzella, Melchers, Mertel, Mocenni, Monaco La Valetta, Oreglia, Parocchi, Persico, Rampolla, Ricci, Richard, Ruffo-Scilla, Sanfelice, Sepiaci, Serafini, Schönborn, Vannutelli Serafino, Vannutelli Vincenzo, Vaughan in Verga, kneza Orsini in Ruspoli itd.

Ob strani je korakala švicarska straža, za sv. očetom mnogi patrijarhi, nadškofje, škofje in vaticanski kapitelj.

Ko so potihnili zadnji glasovi burnih pozdravov, pričela se je sv. maša, med katero je pélo nad 100 pevcev razne motete, večinoma skladbe slavnega glasbenika Mustafe, ki je vodil petje. Jedno skladbo „Oies sancto meo unxi eum“ so péli pevci ob oltarju na posebnem odru skupno z dečki „della scuola cristiana“, ki so bili visoko gori v grozni visočini kupole za železno ograjo. In vendar so se vjemali popolnem točno. Bilo je to nekaj novega, a tudi ganljivega.

Med sv. mašo je bilo tiho po vsej baziliki; vzdigale so se iz premnogih sre goreče prošnje k Bogu, naj ohrani še mnogo let drago življenje svojega namestnika na zemlji cerkvi v blagor, ljudém na srečo in veselje.

Pri poklekovanju sta sv. očeta podpirala dva asistenta, sicer pa so se kretali kaj urno brez vsake podpore.

Ob tri četrt na 10. uro je bilo sv. opravilo končano, nato so sv. oče s močnim glasom molili običajne tri „Češčena si Marija“ in „Salve Regina“, konečno običajne molitve po sv. maši, slekli mašno obleko, ter za kratek čas stopili v bližnjo sobo, kjer so zajutrkovali; mej tem so peveci péli najnovejšo skladbo Mustafovo: „Sancte archangele Mihael“, zatem so sv. oče intonirali „Te Deum“, katerega jedno kitico so péli pevci, drugo pa verniki po vsej baziliki, ki so s tem hvalili Boga, da je tako dolgo ohranil življenje sv. očetu, in prosili, naj bi je podaljšal do skrajne meje. Mej tem so zvonili po vseh rimskih cerkvah.

Sv. oče sedejo zopet na nosilnico ter pod nebom (baldahinom) delé sv. apostolski blagoslov. Kakor ob prihodu, tako je ob odhodu tisočera množica navdušeno in neprestano klicala „Viva il papa!“, ter mahala z robcí in klobuki. Mnogi in mnogi so imeli solzne oči vsled navdušenja in veselja. In ko se odpró vrata na trg sv. Petra, bil je takorekoč ves širni trg preplavljen neštete množice, ki se je valila kakor grozen val proti bližnjim poslopjem in dalje v mesto.

Naj še omenim, da je msgr. de Waal, rektor nemškega zavoda „Campo santo“, razobesil poleg avstrijske, nemške, bavarske in drugih zastav tudi papeževo; ali policija je snela papeževo zastavo, češ, da je demonstracija proti kralju.

Na večer je bilo vse mesto — sevéda z izjemami — krasno razsvetljeno; najlepše pa, v istini čarobno pročelje bazilike sv. Petra in kolonade, dalje trg pred Panteonom, ulica della Pace itd.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. februvarija.

(Odlikovanje.) Cesar je graškega policijskega ravnatelja, vladnega svetnika in našega rojaka g. Val. Jenka povodom umirovitvenja povišal v plemeniti stan. Val. Jenko se je poróbil l. 1820 v Loki, šolal se je na ljubljanski gimnaziji in dunajskem vseučilišču. Do l. 1850 je služboval pri politični upravi in l. 1853 pristopil v policijsko službo; bil je nadkomisar pri policijskem ravnateljstvu v Benetkah, od l. 1855 do l. 1859 vodja policijskega odseka generalnega poveljništva pod maršalom Radeckim in nadvojvodo Maksom; od l. 1860 do l. 1866 bil je kot vodja polic. komisarijata v laškem Vidmu; leta 1870 postal je na Dunaju policijski svetnik ter prišel l. 1882 kot vladni svetnik in policijski ravnatelj v Gradec. Jenko je tudi vitez avstr. Fran-Josipovega reda in vitez reda laške krone.

(Prijeteljski večer) priredili so sinoči v Hafnerjevi pivarni prijatelji in somišljeniki za odhodno g. dr. Ivanu Šušteršiču, ki za leto dnij odpuhuje na Dunaj, da ondi dovrši letnik za sodnijsko prakso. V raznih govorih poudarjale so se mnoge zasluge g. dr. Šušteršiča za katolško-slovensko stvar, katerej ves čas, kar je stopil v javnost, služi tako nesebično, neumorno in neustrašeno; omenjal se je vzlasti trud, ki ga je imel dr. Šušteršič pri pripravah za prvi slovenski katoliški shod in pri osnovanju „Vzajemnega podpornega društva“. — Teško se ločimo tudi mi za leto dnij od gospoda doktorja, ker ga bomo zelo pogrešali kot enega najzvestejših in najbolj delavnih naših somišljenikov, zato pa ga bomo čez leto dnij s toliko večjim veseljem vsprejeli v svojo sredo, ko se — kar trdno upamo in iskreno želimo — zopet povrne mej nas čil in zdrav ter nadaljuje svoje tako lepo pričeto javno delovanje za prospéh cerkve in domovine. Na mnogaja leta!

(Kardinal Gruba) predstavil boče avstrijske romarje, ki se peljejo povodom škofovske 50letnice sv. očeta v Rim, osebno sv. očetu.

(Iz Rima) 21. februvarija. Kakor čitateljem že znano, hoče italijanska vlada postavno ukazati, da se civilna poroka vrši pred cerkveno. Vsled tega so vsi škofje beneške cerkvene provincije v skupnem pismu prosili sv. očeta, naj jim v tolažbo in navodilo razodevajo svoje misli o civilnem zakonu. Tej želji so sveti oče ustregli ter nedavno poslali beneškim škofom pisanje, v katerem ostro in odločno obsodijo dotični italijanski zbornici predloženi načrt zakona. Sveti oče pravijo mej drugim, da nameravani zakon nasprotuje verski prostosti v podeljevanju sakramentov. „Vprašati moramo, iz katerega vzroka hoče vlada dati prednost civilni poroki. Cerkevna poroka mora biti javna ter se ne more prikriti državi, katera že po dosedanjih vreja vse civilnopravne določbe. Zakaj država ni zadovoljna s

civilnim zakonom in zakaj mu hoče dati še prednost pred cerkvenim?“ In tak zakon hočejo vsiliti katoliškemu narodu! Pač se izgovarjajo, da je po civilnem zakonu vsakemu prosti tudi cerkvena poroka; toda s tem bi se ljudje le varali, da živé v poštenem zakonu, ako so bili civilno poročeni. Tudi se lahko zgodi, da cerkev ne more potrditi civilnega zakona iz raznih vzrokov. Gotovo je le nasilstvo, če hoče vlada prepovedati cerkveno poroko pred civilno ter kaznovati poročenca, priče in duhovnika, ko bi se pregrešili proti zakonu. — Italijanski vladi nikakor ne ugaja, da so mnogi vladarji poslali svoje zastopnike k slavnosti ob petdesetletnici škofovanja sv. očeta, in nekateri listi naravnost izražajo svojo nevoljo. Tako piše mej drugim „Diritto“: „Ko bi se papežu Pecciju (!) izražane udanostne izjave omejevale le na njegovo osebo, ne imele bi nobenega pomena, toda papeštvo si jih izkorišča v politične namene.“ Vladi nasprotni listi zopet porablja jo to priliko za napade proti vladi. Tako piše neki list: „Jako kratkoviden bi moral biti, kdor bi trdil, da od vevlastij odposlana zastopništva nemajo političnega pomena. Nasprotno moramo trditi, da Italija zadnji dve leti zgublja svoj vpliv.“ Da, Italija je zopet v ozadju! In to hoče izkoristiti zviti Crispi. V zbornici se še ni postavil po robu sedanji vladi, ker število njegovih privržencev ne zadošča za zanesljivo večino, zato skuša na drug način postaviti nogo Giolitti-ju. Te dni je list „Fanfulla“ objavil daljši razgovor svojega ravnatelja Plebana s Crispijem; ves razgovor je ostra obsodba sedanje vladne politike. Ker Crispi gotovo dobro pozna vse razmere mlade Italije, je njegova sodba gotovo pomenljiva, če tudi morda strankarsko pobarvana. Crispi trdi, da je vlada sama mnogo zakrivila pri rimski banki. Giolitti je kot finančni minister že leta 1890 dobro poznal goljufige pri banki, a jih ni hotel odkriti. Že tedaj je Crispi namerjal ustanoviti jedno samo državno banko, vse druge banke pa preustrojiti v diskontozavode. Bančni škandali bi sicer vse jedno prišli na dan, toda še le tedaj, ko bi bil kredit že zagotovljen. Danes pa je padel kredit Italije in težko mu je pomoči. Kar se tiče vnanje politike, je Italija mnogo zgubila na vplivu. Nemški cesar, ki je priznal „sedanjo posest“ kraljevine, je poslal svojega zastopnika k papeževi slavnosti. Ravnotežje v državnem proračunu je le umetno. Pogled v prihodnost je žalosten, ker ni močne stranke z določenim programom. — Crispi je povedal resnico, ali to je pozabil dostaviti, da je tudi sam mnogo kriv „žalostnega položaja“ sedanje Italije.

(Izjava.) V št. 218 z dne 24. sept. 1892 našega lista objavljen je bil neki dopis iz Idrije, vsled česa se je čutil gosp. Vinko Lapajne, predsednik dramatičnega društva v Idriji, razžaljenega na svoji časti. Prostovoljno in radi pripoznamo, da nismo imeli namena ne ga žaliti, ne mu podtikati nečastnih dejanj.

Ured. „Slovenca“.

(Iz mariborske okolice.) Že dvakrat v teku jednega leta napadalo se je v uvodnih člankih „Slov. Naroda“ bogoslovsko semenišče v Mariboru in vselej so našli dotični članki stvarnih in dostojnih popravkov. Nezaslužena čast! Ker dotičnega dopisnika tukaj nikdo resno v poštev ne jemlje. Politično modrost svojo zajema leta in leta le iz „Slovenskega Naroda“, a dogmatiško večinoma iz „Slovenskega Sveta.“ Gostokrat videli smo ga zahajati tudi v bogoslovnico, radi tega je tudi umevno, zakaj se tamošnji „zasebni govori po javnih listih raznašajo, zavijajo, pretiravajo!“

(Iz Gorice.) V 4. številki t. l. „Primorca“, sinka goriške „Soče“, je tiskano: „Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade, dé pregovor. V resnici, teh besedij se je najbolj prepričal neki list v Gorici, čegar ime začena s črkami „R. K.“ Ta čudak je tako deviško nedolžen, da se pohujšuje celó nad našim „Primorcem“, in zahteval je v veliki skrbi za večno in časno srečo našega ljudstva, naj vsakdo, kdor hoče še ostati dober katoličan, vsekakor vrne „Primorca“ nazaj v Gorico. — Pa glejte čudo! „Primorca“ ni prišla nazaj niti ena številka, dasi jih je šlo med narod skoro 1200, „R. K.“ pa od vseh strani podijo nazaj v Gorico. Upravniški sluga, pravijo, kar stoče pod težo „R. K.“ kateri nosi s pošte nazaj domov.“ Tako „Primorec“. Iz teh vrstic sije le prejasno blaga plemenitost in „narodna“ ljubezen pisalčeva! Zavoljo tega tim ne dodajamo nikake razlage. Glede laži pa, češ, da „Rimskega Katolika“ od vseh strani podijo nazaj v Gorico, odgovarjamo: „R. K.“ ni imel še nikdar toliko

naročnikov, kakor letos, leta 1893. Samo plačujočih naročnikov je letos 400 do 500 več, kolansko leto. Vsa znamenja kažejo, da „čudaka“ konec tako kmalu ne boče! Gospóda, mi o samljeni več nesmo! Priporočamo „Primorce“ in „Soči“, da bi se skoro s temi dejanjstvi kako sprijaznila. Uničili nas niste v preteklosti, tem manje upajte v bodočnosti! Nebroj mladeniških src gori za ideje, za katere se mi borimo, a so vam v posmeh! Pride dan, ko ne bodo vam nasproti stali le posamezniki, ampak cele bojne vrste! Vemo, zakaj se borimo, zato nesmo in ne bodemo omahovali. „Jeszece Polska nie zginęła!“

(Liberalni učitelji na Koroškem.) Poroča se nam: V soboto 18. t. m. je bil zaradi petdesetletnice našega ljubljene Očeta Leona XIII. tudi trg Spodnji Dravograd na Koroškem slovesno razsvetljen. Dasi tudi je ta trg precej navzel liberalno-nemškega duha, bile so vendar vse hiše od prve do zadnje lepo ozaljšane z migljajočimi lučicami. Samo dravograški učitelji niso imeli niti jedne svečice, da bi jo prižgali na čast slavnemu večeru. Tega čina ne moremo drugače umeti, kakor da so gg. učitelji tudi pri tej priliki hoteli cstenativno pokazati svoje liberalno, svoje brezversko mišljenje. — Potemtakem pa naj kdo reče, da ni potrebna preosnovitev sedanje brezverske šole! Pač tužni slovenski Korotan, ki moraš takim učiteljem svojo ljubo deco izročati!

(S Koroškega) Znano je, da se je po vplivu c. kr. poljedelskega ministerstva nastavlil pri c. kr. koroški kmetijski družbi slovenski popotovalen učitelj. Kakor se naznanja, boče imel v mesecih: marc, april in maj slovenska predavanja o kmetijstvu v sledečih krajih: Dobrla ves, St. Jakob v Rožu, Hodiše, Bistrica na Zili, Guštanj, Jezersko, Globasnica in Borovlje.

(Grešno gospodstvo.) S Stajerskega se nam piše: Gospod urednik! Ali niste brali v „Rodoljubu“ št. 4, zakaj edino se ta junak ustavlja katoliškemu napredku? Ker noče dopustiti „grešnega gospodstva nekaternikov“! O, ti „grešni“ katoliški svet! O, ti „grešni“ I. in II. katol. slov. shod! O, ti „grešno“ vzajemno podporno društvo! In, o, ti bogoljubi „Rodoljub“!!

(Iz Šmarije pod Ljubljano.) Tudi pri nas se je slovesno vršila slovesnost papeževe petdesetletnice. Četrtek, petek, soboto pozdravljala je šmarijska farna cerkev vsako jutro k sv. maši hitéče farane svojimi pomenljivimi transparenti na pročelju (papeževa podoba, letnici 1843 in 1893). Razsvitljava zvečer pa smelo rečem, je bila nad vse lepa. Ni mi treba praviti, vsakdo je prepričan o tem, kdor pozna naše dobro slovensko ljudstvo, da so bile vse vasi naše fare, tudi najbornejša kočá v njih več ali manj razsvitljena; ni mi treba omenjati kresov, ki so goreli po bližnjih gričih, pač pa ne smem zamolčati krone vse razsvitljave. To je bil 7 m. dolg in 80 cm. debel križ, ki je bil pripet na prednji strani zvonikov. Na tem križevem vbodu je bilo pritrjenih nad 100 lučic, katere so bile iz nekoliko daljave videti le en sam goreč trak. Bil je to čaroben prizor! Nedeljo bila je slovesna sv. maša, katere so se tudi šolarji z zastavo in učitelji udeležili. Po maši zapeli so šolarji papeževo pesem. S kratka: bili so to dnevi pravega veselja za nas! Dal Bog, da bi mi Slovenci zrlí vedno s ponosom in upanjem na križ, v katerem edino je naša rešitev!

(Iz Kamnegorice): Papeževo 50letnico slavili smo v soboto zvečer s slovesnim zvonjenjem, streljanjem in prekrasno razsvitljavo. Bog nam ohrani še mnogo let preljubljenega sv. Očeta!

(Iz Vevé) 21. februvarija: Dne 15. t. m. zvečer ob polu 6. uri zgodila bi se bila kmalu v vevški papirnici velika nesreča. Neki devetnajstletni mladenič, kateri ima delo pri velikem stroju, kjer se izdeluje papir, prišel je preblizu vrteče se osi. Ko je prižgal luči, bil je nekoliko nepreviden. Zgrabil ga je neki cvek za obleko, ter ga, vrteč se, ovije okrog osi. Ta se je skupaj sključen zavrtil nekolikokrat, dokler niso ustavili delujočega stroja. Vsi pričujoči ménili so v silnem strahu, da ga boče raztrgalo na kose. Ko je bil veliki stroj ustavljen, hiteli so ga vzeti od osi. Pa glej čudo! Dasi mu je raztrgalo vso obleko z života, ostal je v silno začudenje pričujočih popolnoma nepoškodovan. Od vse obleke ostal je na njegovem životu jedino srajčni ovratnik ter — škapulir Matere Božje! Kdor je videl, kako se je zgodilo, vsakdo trdi, da je Marija rešila mladeniča grozovite smrti. I.

(Sprememba posesti.) Predsednik kranjske hranilnice, gospod Josip Lukman, je na račun gospe

Antonije pl. Parović z Dunaja kupil hišo številka 9 na Franc Jožefovi cesti, ki je bila doslej lastnina stavbenega podjetnika gosp. Vilj. Treo za 33.500 gld.

(Umrla) je 23. t. m. gospa Julija Materne, roj. Eger, vdova okrajnega zdravnika, prejšnja posestnica Egerjeve, zdaj Kleiu in Kovačeve tiskarne.

(Za lovce.) Lov za dōbo petih let, to je od 1. junija 1893. leta do 31. maja 1898. leta, odda se potom javne dražbe v nastopnih občinah: Postojina, Košana, St. Mihael, St. Peter in Slavina dne 13. marca v prostorih postojinskega okrajnega glavarstva; dalje v občinah: Celja, Trnovo, Ilirska Bistrica, Knežak, Jablanica, Janeževo Brdo, Kilovče, Prem, Rateževo Brdo, Smerje in Zagorje dne 14. marca v Bistrici v gostilni g. Jelovška; v občinah: Britof, Famlje, Hrenovice, Laže, Senožeče in Gor. Vreme dne 16. marca v senožeški občinski pisarni; v občinah: Budanje, Col, Erzelj, Goče, Lože, Planina, Podkraj, Poddraga, Slap, Sturija, Ustje, St. Vid, Vrabče in Vipava dne 18. marca v občinski pisarni v Vipavi. Dražbe se pričnō vselej ob 9. uri dopoldne; zakupni pogoji so pa na vpogled pri okrajnem glavarstvu v Postojini ali pa v dan zakupa pri dražbenem komisariju.

(Zoper izseljevanje v Brazilijo) je štirsko namestništvo ukazalo po vseh občinskih tablah nabiti svarilo. Povod temu svarilu je zadnje izseljevanje iz mariborske okolice, ko se je na mariborskem kolodveru zbralo 130 rodbin na pet preko morja.

(Vojaški komis) postal bode v kratkem manjši, a finejši; kruh, ki je doslej tehtal v dvojnih porcijah po 840 gramov, tehtal bode v prihodnje 700 gramov. Kruh bode sicer manjši, toda okusnejši in tenejši.

(Upravno sodišče) na Dunaju je dne 22. t. m. slovenski priziv, da se zgradi v Ormožu slovenska šola, odklonilo, ker se je pri dotičnem glasovanju za nakup stavbišča pokazalo med obč. šol. svetniki po enoliko glasov na slovenski in na nemški strani.

(Južna železnica) Prejemki v 7. tednu t. l. znašajo 738.921 gld., torej 154.776 gld. več, nego lansko leto v isti dōbi.

Društva.

(„Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaju.“) V poročilu o delovanju „Podpornega društva za slovenske velikošolce na Dunaju“ v minolem letu, izostalo je velikodušno darilo slavnega deželnege zborā vojvodinske kranjske v znesku 200 gld. Ker je ta deželni zbor imenovanemu društvu tudi lazi in predlani naklonil po 200 gld., je to društvo do danes prejelo 600 gld. od dežele kranjske. Ti darovi so tem znamenitejši, ker drugi deželni zbori, kakor goriški, koroški in štajerski imenovanemu društvu do danes niti heliča niso dovolili, akoravno so mej podpiranimi velikošolci na Dunaju tudi taki, iz Goriške, Štajerske in Koroške.

Telegrami.

Dunaj, 23. februarja. Generalni svet avstro-ogerske banke je načelno sklenil, da bode v bodoče jemal v diskontiranje menice le od oseb, ki imajo pri banki giroconto.

Dunaj, 24. februarja. Cesar je za pol ure obiskal vojvodsko dvojico Parmsko in princesinjo Marijo Ludoviko.

Dunaj, 24. februarja. V zbornici poslancev se nadaljuje debata o podaljšanju budgetnega provizorija. Poslanec Kaizl naglašā, da se narodni razpori poležejo, ko se vravna jezikovno vprašanje v zmislu narodne jednakopravnosti. Vpraša pravosodnega mi-

nistra, če je res, da se rabi pri najvišem sodišču pečat z nemškim napisom, mesto pečata z latinskim napisom v zmislu Najvišjega cesarskega patenta iz leta 1850. On zavrača očitaje njegovi stranki, da ni avstrijskega mišljenja, in pravi, da bode glasoval proti budgetnemu provizoriju. Romančuk se ne vjema z vladnim programom gledē narodnostnega vprašanja, pač pa obsega vladna izjava, da bode varovala slabše družbine razrede, veliko in dostojno nalogo. Dr. Grēgr imenuje vladni program politično komedijo. Avstrija se bode naposled le morala povrniti k federalizmu. Nenaravno je, če se hočejo odriniti velika politična vprašanja. Pred vsem naj bi umolknilo češko vprašanje. Tudi Slovenci in konservativci imajo še daleč do spolnenja svojih teženj, ne le češki narod. Dalmatinci, Slovenci in celō Poljaki so kot odločni avtonomisti nāsprotni ustavi. Češko-nemške sprave ni moč vsprejeti, ker se ž njo hoče odstraniti češko državno pravo in zatirati češka narodnost.

Liberoe, 24. februarja. Pri državnozbornski volitvi v volilnem okraju liberških kmetskih občin je voljen liberški okrajni načelnik Augsten.

Rim, 23. februarja. Danes je papež vsprejel katoliške romarje iz Francije, Ogerske, Urugvaya in Argentine. Najpred je stolnobeograški škof predstavil papežu 250 ogerskih romarjev, katere je sv. oče opominjal v latinščini, da se naj vedno držē vere sv. Štefana in branijo pravice cerkve. Papeža so navdušeno pozdravljali pri prihodu in odhodu iz konzistorijalne dvorane. Omejil se je pa na to, da je v prisotnosti zdravnika vsprejel le vodje in pri drugih romarjih se pa opravičil, ker je še prehlajen. Romarji so izročili papežu darila.

Umrla so:

21. februarja. Elizabeta Urbanija, kuharica, 55 let, Sodarska steza 2, jetika

22. februarja Marija Račić, kajzarjeva hči, 6¹/₂ leta, Illova 27, jetika.

23. februarja. Julija Materne, hišna posestnica, 82 let, Špitalske ulice 5, kap na možgane.

V bolnišnici:

21. februarja. Jakob Zupan, delavec, 55 let, srčna hiba. — Marija Lavtar, dekla, 21 let, legar. — Lucija Marn, gostija, 70 let, marasmus senilis.

V vojaški bolnišnici:

21. februarja. Mihael Ronner, deželni brambovec, 33 let, kap na možgane.

Tujci.

22. februarja.

Pri **Maticu**: Neuman, ravnatelj pisarne; Goldberger, Cholewka, Spiegler, Baller, Kohn, Zamarski, trgovci; Ivan in Josip Rūthel, z Dunaja. — Kullman, trgovec, iz Brna. — Thoman, trgovec, iz Monakovega. — Müller, trgovec, iz Heilbrunn-a. — Moosbrugger, trgovec, iz Inomosta. — Krauss, trgovec, iz Oseka. — Obuch, nadinženr, iz Grada. — Jaklitch iz Kovevja. — Levi, potovalec, iz Spljeta. — Winterhalter, potovalec, iz Maribora. — Kofler, potovalec, iz Bolzana.

Pri **Stora**: Gellis; Frūhwirth, Hirschl, Waller, trgovci, in Friedman, z Dunaja. — Rambolli, trgovec, iz Potāblega. — Matelig, trgovec, iz Maribora. — Albrecht, trgovec, iz Trsta. — Scoccimaro, trgovec, iz Vidna. — Frūhlich z Reke. — Hietzgern, potovalec, iz Krema-a. — dr. Dolschein, graščak, iz Postojine. — pl. Mottony, zasebnik, iz Bistrice. — Schwarz iz Novega Mesta. — Mahorčič, zasebnik, iz Sežane. — Zagorjan, poštarjeva soproga, iz Cirknice.

Pri **avstrijskem caru**: Premrov z Ubelskega. — Kaučič z Razdrtega. — Krivošič, trgovec, iz Zagreba. — Anžlovar, učitelj, iz Boljunca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	718.5	2.0	sl. vzh.	oblačno	0.10
23. u. pop.	720.3	6.0	sl. sever	"	dež
9. u. zveč.	723.2	0.0	"	jasno	
Srednja temperatura 2.7° za 2.8° nad normalom					

122 1

Podpisana izpolnjujeta žalostno dolžnost ter naznanjata, da je blagorodna gospa

Julija Materne roj. Eger,

okrajnega zdravnika vdova, hišna in zemljišna posestnica,

prejemši sv. zakramente za umirajoče po kratki in mučni bolezni v 82. letu dōbe svoje danes ob 1. uri popoldne izdihnila svojo blago dušo.

Pozemeljski ostanki drage pokojnice bodo v **soboto, dne 25. februarja t. l., popoldne ob 4¹/₄ uri** v hiši žalosti, Špitalske ulice št. 5, blagoslovljeni ter na pokopališče k sv. Krištofu preneseni, in tam v rodbinsko rakev k večnemu počitku položeni.

Svete zadušne maše se bodo služile v več cerkvah.

Podpisana priporočā blago pokojnico v časten spomin in pobožno molitev.

V Ljubljani, dne 23. februarja 1893.

Klein in Kovač,

sodružnika tiskarne in kamenopisalne, naslednika Egerjeva.

Dunajska borza.

Dne 24. februarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	99	gld.	15	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98		85	
Zlata renta 4%, davka prosta	117		70	
Papirna renta 5%, davka prosta	100		25	
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	990		—	
Kreditne akcije, 160 gld.	333		70	
London, 10 funtov strl.	121		35	
Napoleonodor (20 fr.)	9		65	
Cesarski cekini	5		69	
Nemških mark 100	59		35	

Dne 23. februarja.

Ogerska zlata renta 4%	116	gld.	05	kr.
Ogerska papirna renta 5%	—		—	
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147		50	
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167		75	
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	199		—	
Zastavna pisma avstr. oer. zem. kred. banke 4%	98		10	
Zastavna pisma	101		75	
Kreditne srečke, 100 gld.	195		75	
St. Genōis srečke, 40 gld.	67		—	

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140	gld.	—	kr.
Avstr. rudoega križa srečke, 10 gld.	19		—	
Rudolfove srečke, 10 gld.	24		75	
Salmove srečke, 40 gld.	69		—	
Windischgraezove srečke, 20 gld.	76		—	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157		50	
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2925	—		—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	—		—	
Papirni rubelj	1		27	
Laških lir 100	—		—	

List „Mercur“.

Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Sveti pismeni in ustni brezpl. ano. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2.60.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego kolikor moč visekega obrestovanja pri najpopolnejši varnosti naloženih glavnic.